

Senver Maandblad Januari 2023

Seniorenvereniging Hilversum
Secretariaat:
Trompenbergerweg 6-12
1217 BE Hilversum

In dit nummer

- 4 Poëzie in de bieb:
Slauerhoff en Ostaijen

- 7 Museumlezingen: Mondriaan
en de Haagse school

- 9 De Luisterlijn, 24 uur per
dag bereikbaar

- 3 Even terug in de tijd: Heeren
Rokers!
4 De kern van ...Hamarskjöld
5 Muziekochtend: Schotse en
Ierse muziek
5 De toekomstige plek van
de bieb
6 Dudok in een brillenwinkel
8 Vijf vragen over de Stadsauto
9 Lezing over 'nalaten'
11 Serie 79-jarigen: An Lubberts-
Palstra
15 Senver en duurzaamheid:
12 tips

2023

Bestuur en vrijwilligers
wensen alle leden een
gelukkig en gezond 2023

Om elkaar een goed 2023 te wensen, houden we een nieuwjaarsreceptie. Op woensdagmiddag 4 januari, van 16.00 – 17.30 uur. Zoals gebruikelijk in het St. Annagebouw, het verenigingsgebouw van de Vituskerk. Om te weten hoeveel mensen er (ongeveer) komen, stellen we vooraf aanmelden verplicht. Dat kan simpel door een e-mailltje te sturen naar inschrijving@senver.nl.

Ike Heerschop, die achter dit e-mailadres schuil gaat, roept na de 100e aanmelding: stop!

Samen Lunchen Groot Kievitsdal

Er start een nieuwe activiteit, een maal per maand *Samen Lunchen*. Elke keer ergens anders. Net als het *Samen uit Eten* 's avonds, zie pagina 7.

Datum woensdag 18 januari

Tijd 12.00 uur

Plaats Groot Kievitsdal, Hilversumsestraatweg 19. Er rijdt een bus vanaf station Hilversum, lijn 59/70. Je kunt ook een ritje met Senvers Stadsauto boeken, hoewel dit adres in de gemeente Baarn is.

Aanmelden kan tot 12 januari. Degenen die zich hebben opgegeven maar toch niet meekunnen graag vóór 16 januari even afmelden, zodat nog een ander mee kan. Opgeven bij Saskia Donk per mail: saskia.donk@kpnmail.nl of tel. 06-42244520.

De eerste keer is op woensdag 18 januari, in Groot Kievitsdal. Hier kun je op woensdag 18 januari genieten van een complete tweegang lunch voor € 22,50 per persoon. Een leuke gelegenheid om andere Senver-leden te leren kennen. De lunch bestaat uit: een warme ontvangst met kopje koffie of thee, een romige bospaddenstoelensoep, luxe minibroodjes met beleg en een kroketje en één consumptie naar keuze. Met diëtwensen wordt rekening gehouden, graag bij inschrijving vermelden.

Welkom aan de nieuwe leden

Mevr. Martha Roes
Dhr. Yme Langhout
Mevr. Anneke Meijer-Sterk
Mevr. Thea de Graaf
Dhr. Peter Vertegaal
Dhr. Jos Kamer
Mevr. Marion Essenburg-Blijenberg
Mevr. Susette Radstake
Dhr. Herman Bleesing
Mevr. Greet Bleesing-Koning
Mevr. Ria van Westering
Mevr. Josje Vrakking
Dhr. Gerard Peet
Mevr. Petra Scheffer-de Lange
Mevr. Ineke Oldenburg-Blom
Mevr. Janny Hafkamp-Post

De stand van de Senver-teller, na eindejaarscorrectie, staat per januari op:

2007

Ook lid worden?

Dat kan via de website www.senver.nl. U vindt daar een formulier om in te vullen. Kunt u niet e-mailen, bel dan met de secretaris. Zie gegevens hiernaast in de colofon

Privacyregels

Hoe Senver in het kader van de privacy omgaat met de gegevens van de leden staat in het privacy-reglement. Te vinden op www.senver.nl/privacyregels

Colofon

Algemene vragen over diensten in Hilversum en aanvraag huisbezoek

Bel onze SeniorenWegwijzers, contactpersonen Hennie Zandee, tel. 035-6218132 en Corrie v.d. Horst, tel. 035-5446974

Uitleg van iPads en tablets

Werkgroep thuisbegeleiding, Lily Goudsmits, tel. 035-6214414, dfam.goudsmits@gmail.com

Ledenadministratie

Voor wijzigingen mailen of bellen naar Nel Stornebrink, p.stornebrink@kpnmail.nl of tel. 6281480.

Hulp bij belastingformulieren

Contactpersoon Riny Jägers, tel: 06-51154212, of mail naar belastinghulpsevenver@gmail.com

Vragen over bezorging van dit blad

(alleen na de 1^e van de maand): Winfried Gall, tel. 06 22022833 of wjmgall@planet.nl

Volgend nummer

Kopij voor februari-nummer moet uiterlijk 11 januari binnen zijn bij redactie@senver.nl

Lidmaatschap

Kosten lidmaatschap: € 20,00 per jaar
Voor de 2e persoon op hetzelfde adres is de jaarcontributie € 15,00.

Website

<https://www.senver.nl>

Senver-winkeltje

Voor het kopen van kaartjes voor lezingen en voor vragen over Senver, elke vrijdagmorgen van 10.30 tot 12.00 uur in de bibliotheek.

Senver Stadsauto

Voor taxi-ritten binnen Hilversum met onze **Stadsauto** belt u naar:

035 - 24 00 270

De Stadsauto rijdt op maandag tot en met donderdag. Kosten € 3,00 per rit. Een rit uiterlijk een (werk-)dag van te voren reserveren.

Bestuur Senver

Voorzitter

Ineke van de Rotte
i.vanderotte@chello.nl
035-6241880

Secretaris

Bertine van der Pluijm
bpluijm@upcmail.nl
06-13508705 en 035-6215885

Penningmeester

Helmi Duijvestein
helmiduijvestein@gmail.com
06-22243694

Algemeen bestuursleden

Judith Kortland
judith.kortland@wandelmeent.nl
06-53814213

Theo Veldkamp

theoveldkamp@yahoo.com
06-46054313

Vertrouwenspersoon

Loes Klok
loesjklok@gmail.com
06-22071878

Redactie

Ineke van de Rotte, Willibrord Ruigrok, Elze Mulder, Joanna Schopman en Marijke Lubberding

Grafische vormgeving

Jannie de Groot, Hilversum

Drukwerk

Drukkerij Ten Herkel, Loosdecht

De redactie behoudt zich het recht voor bijdragen (tekst en beeld) te redigeren, in te korten of te weigeren.

Even terug in de tijd

Heeren Rokers!

Een blik in oude kranten: altijd leuk. Hier zomaar wat 'nieuws' in de Gooi- en Eemlander van honderd jaar geleden, rond de jaarwisseling 1922-1923. Eerst bijgaande advertentie van 'De Gooische Damper' (als dat geen humor is...) voor zachte pijptabak, gericht aan 'Heeren Rokers', in de krant van 30 december 1922.

Dansen – 'Hedenavond 30 december in hotel Corvin: dansen, met medewerking van den Hilv. Jaszband. Entrée 50 cent'. (Hotel-villa Corvin stond op de Trompenberg, waar nu de panden Bergweg 45 en 47 staan. Het was een groot hotel aan een oprijlaan, ontworpen door de beroemde Belgische architect Henri van de Velde). En op zondag 7 januari in hetzelfde hotel: 'Thé en soirée dansante, entrée 50 cent.'

Aschkardienst – 'Burgemeester en Wethouders van Hilversum maken bekend, dat met ingang van 2 Januari 1923 de aschkarren der Gemeente niet meer door voorafgegaan ratelen, maar door een bel aan den wagen zullen worden aangekondigd. Het publiek wordt verzocht mede te werken tot het slagen van dezen bezuinigingsmaatregel door te zorgen dat de vuilnisemmers tijdig aan den weg staan.' (Even wennen: een aschkar is dus een as-ka, die afval van

kachels ophaalde, koolas), 31 december 1922

Branderij – 'De rijksambtenaren der invoerrechten en accijnzen hebben met behulp van de politie heden in een pakhuis van S. aan den Noorderweg 12A een geheime branderij ontdekt. Zeer veel materiaal is in beslag genomen. Het onderzoek wordt met ijver voortgezet.' (6 januari 1923)

Hondsdol – 'In de Gijsbrecht van Amstelstraat lag gistermiddag een hond langs den weg, die duchtig van zich afbeet, zoo men hem durfde naderen. De politie riep de hulp in van den Directeur van den Vleeschkeuringsdienst en deze gelastte dat het beest moest worden afgemaakt, daar het vermoedelijk leed aan hondsdolheid. De politie hielp den hond met een kogel uit zijn lijden.' (6 januari 1923)

Verontwaardiging – 'Door den Algem. Ned. Bond van Arbeiders(sters) in het Bakkers-, chocolade en suikerbewerkingbedrijf, afdeling Hilversum, werd Donderdag een goed bezochte ledenvergadering gehouden ter bespreking van de nieuwe voorgestelde wijzigingen in het Arbeidscontract. Met verontwaardiging werd kennis genomen van de verslechteringen der arbeidsvoorwaarden die de patroonsorganisaties voorstellen, die inhouden dat gezellen 5 à 6 procent en halfwassen zelfs tot 13 procent op het loon gekort worden. Voor broodbezorgers wordt de arbeidsduur tot 55 uur per week opgevoerd.' (30 december 1922)

Wit of zwart – 'Vragenrubriek: J.A.B. te H. had een zwarte kip met witte veer in den vleugel. Thans, nu het dier geruid heeft, is het radicaal veranderd en is de kip zuiver wit met een zwarte veer in den vleugel. Hoe is dit te verklaren? Antwoord: Bedoelde kip is natuurlijk geen raskip, het is een boerenkip dus een allegaartje, ook innerlijk. Van de boerenkippen is geen enkele na de rui hetzelfde als voor de rui, maar een dergelijke verandering in veerenkleed heb ik ook nooit gezien. Het is zuiver een toevalstreffer.' (30 december 1922)

Willibrord Ruigrok

Computer-tip van de maand

Voortaan elke maand simpele tips voor de laptop, de iPad of de telefoon.

Document kwijt geraakt of per ongeluk verwijderd?

Ben je een document kwijt op je laptop of computer? Gebruik dan allereerst de knop verkenner, en zet in het zoekveld de omschrijving van wat je zoekt. Neem een woord of naam die in de titel van het document, óf in de tekst van het document voorkomt.

Per ongeluk verwijderd?

Heb je per ongeluk een document of een foto verwijderd? Op een laptop/computer vind je altijd de Prullenbak, waar het bestand terecht gekomen zal zijn. Een bestand verdwijnt niet zomaar permanent uit je computer.

Poëzie in de bieb Literaire en Muzikale Matinee

Jan Jacob Slauerhoff en Paul van Ostaijen

Slauerhoff

Van Ostaijen

In deze eerste poëziemiddag van het jaar vertelt theatermaker Stef van den Eijnden over het leven van tijdgenoten Slauerhoff en Van Ostaijen, en bezingt op zijn accordeon enkele gedichten van hen.

Hun werk, zowel proza als poëzie, verschilt onderling enorm. In hun biografie, poëzie-citaten en geluidsfragmenten van op muziek gezette gedichten komt de romantische Slauerhoff tegenover de zich telkens vernieuwende Ostaijen te staan. Slauerhoff (1898-1936) en Ostaijen (1896-1928) geven met hun werk een uniek beeld van het interbellum.

Stef van den Eijnden is acteur en maakte eerder literair muziektheater. Tot 2001 met 'De Gebroeders Flint', daarna met 'Huize Linda': theater naar Johnny van Doorn, Charles Bukowski, Meir Shalev, Paul van Ostaijen. Nu

speelt hij zijn solovoorstelling De Accordeonist naar het gelijknamige verhaal van John Berger, zie: www.theaterhuizelinda.nl

Datum dinsdag 17 januari van 14.30-16.30 uur

Plaats Bibliotheek Hilversum, 's-Gravelandseweg 55

Kosten € 6,00

Aanmelden en online kaartje kopen via www.senver.nl Je kunt ook op vrijdag in de bibliotheek tussen 10.30 – 12.00 uur een kaartje kopen.

De kern van ...

Over leven en werk van Dag Hammarskjöld

Dag Hammarskjöld (1905-1961) was van 1953 tot aan zijn dood, secretaris-generaal van de Verenigde Naties. Rond 1960 pleitte hij voor een echte onafhankelijkheid van Congo. Daarmee maakte hij zich niet populair bij zowel Westerse machten als de VS, Frankrijk

en België, maar ook niet bij de Sovjet-Unie. In de nacht van 16 september 1961 stort het vliegtuig van Hammarskjöld onder verdachte omstandigheden neer in de Britse kolonie Noord-Rhodesië. Zou Hammarskjöld zijn vermoord? De onderzoekers stuiten op een web van bedrog en verraad en kwamen iets op het spoor dat veel groter is dan de moord op een VN-secretaris.

Hammarskjöld was een bescheiden mens, maar ook een hardnekkige doorzetter en vredesidealist, die zich afmatte voor de VN. Wat weinigen wisten en pas na zijn dood gebleken is was dat hij prachtige mystieke teksten schreef waarin hij taal heeft gegeven aan zijn worsteling op God te vertrouwen en aan het goede vast te houden. Na zijn dood zijn ze uitgegeven onder de titel: Merkstenen. In 2013 verscheen de indrukwekkend biografie van Rogel Lipsey, Hammarskjöld, A Life.

Jurjen Zeilsta is de inleider over het leven en de mystiek van Dag Hammarskjöld. Jurjen is theoloog en historicus en hield al diverse malen lezingen voor Senver. Hij was 28 jaar predikant in Hilversum, sinds 2021 is hij verbonden aan de Dorpskerk in Blaricum.

Datum maandag 9 januari, 14.30 tot 16.30 uur

Plaats Bibliotheek Hilversum

Kosten €6,00. Kaartjes zijn te koop via www.senver.nl Of kom langs in het Senver-winkeltje in de bibliotheek op vrijdagmorgen van 10.30-12.00 uur

Muziekochtend van Claire Verlinden Met pipers en fiddles: over Schotse en Ierse muziek

Tijdens de begrafenis van Queen Elisabeth werden veel mensen zeer gegrepen door de eenzame doedelzakspeler die de kist begeleidde naar de laatste rustplaats. De Schotse doedelzakspelers waren zeer aanwezig. Nog nooit heeft Claire in de muziekochtend aandacht besteed aan Schotse en Ierse volksmuziek met volksinstrumenten zoals de piper, de fiddle en de Ierse harp.

Zo kennen we misschien wel allemaal De Dubliners en de dansgroep Riverdance. De muziek in kroegjes is natuurlijk ook bekend van vakantie-reizen.

Als niet-Schotse of niet-Ierse componisten Schotse of Ierse muziek componeerden leek het dan op die volksmuziek? Wat een zoektocht. De klassieke muziek van beide landen heeft duidelijk nationale trekken. Maar wie weet dat Beethoven een bundel Schotse liederen schreef? En dat Mendelssohn een Schotse symfonie schreef en Dvorak Schotse dansen? En klinken die dan Schots of Iers?

In ieder geval leverde de zoektocht prachtige natuurplaatjes op, dus welkom in Schotland en Ierland in het nieuwe jaar 2023.

Data dinsdag 3 en vrijdag 6 januari, 10.30-12.30 uur

Plaats Bibliotheek Hilversum

Kosten € 6,00

Aanmelden via de link op www.senver.nl -direct aanmelden en betalen. Of koop kaartjes in het Senver-winkeltje op vrijdagmorgen tussen 10.30 – 12.00 uur.

Contributie voor 2023 wordt in februari geïnd

De contributie voor 2023 zal in de eerste helft van februari geïnd worden. Voor de circa 1.800 leden die ingestemd hebben met automatische incasso betekent het dat het bedrag in die periode door de bank geïnd zal worden.

De overige Senver-leden en de mensen die nog niet eerder betaald hebben, ontvangen begin februari een factuur.

De contributie blijft in 2023 ongewijzigd. Dat betekent dat het gaat om een bedrag van € 20,00 per jaar per persoon. Voor de tweede persoon op hetzelfde adres bedraagt de contributie € 15,00 per jaar.

Discussie over de toekomstige plek van de bibliotheek

Met de wethouder Cultuur en de directeur van bibliotheek

De verhuizing van de bibliotheek naar de Gooise Brink staat gepland voor eind 2024. Senver maakt voor de culturele lezingen gebruik van ruimte in de bibliotheek. En de leden komen er natuurlijk ook om boeken te ruilen en voor andere evenementen. De verhuizing naar de Gooise Brink roept veel vragen op. Hoe zit het met de bereikbaarheid, kun je er nog met de auto in de buurt komen, kun je je door de WMO-taxi of de Stadsauto voor de deur laten afzetten? Komt er een fietsenstalling?

De Gooise Brink waar rechts de bibliotheek gepland is.

Op maandagmiddag 23 januari komen Arno Scheepers, wethouder Cultuur, en Els Brons, directeur Bibliotheek Hilversum de plannen toelichten en vragen beantwoorden. Omdat er nogal wat belangstelling verwacht wordt, is aanmelden vooraf verplicht, zie hieronder. De toegang is uiteraard gratis. Vanwege de volle agenda van de wethouder, vindt de bijeenkomst op een (voor Senver) ongebruikelijk tijdstip plaats, namelijk van 16.00 tot 17.30 uur.

Datum maandag 23 januari, 16.00 uur

Plaats St. Annagebouw, het verenigingsgebouw achter de Vituskerk, Emmastraat 1

Aanmelden vooraf verplicht Dat kan door een mailtje te sturen aan inschrijving@senver.nl

Een stukje muur in de nieuwe winkel: een duidelijke verwijzing naar het Hilversums raadhuis.

Tegels aan pilaren van het raadhuis, die terugkeren in de optiekwinkel.

Even terug in de historie

Stukjes Dudok in een bijna 100-jarige brillenwinkel

Je winkel verbouwen en dan in de nieuwe inrichting een stukje Hilversum verwerken. Dat gebeurde onlangs toen Van Gestel Optiek aan de Emmastraat 38 verbouwde. Wie er nu binnenstapt (en oplet) ziet er diverse onderdelen die een subtiele hint zijn naar het Hilversums raadhuis van architect Willem Dudok.

Van Gestel is een gekende naam in Hilversum. Over twee jaar bestaat de zaak honderd jaar. Toen de recente verbouwing zich aandiende is met een interieurarchitect gezocht naar een mogelijkheid om die band met Hilversum in de zaak zichtbaar te maken. De huidige eigenaar Johan van de Steeg: "We wilden niet herhalen wat je op een andere plaats één-op-één ook kunt tegenkomen." Het moest een uniek interieur worden. En zo is Dudok een inspiratiebron geworden voor tegels op pilaren en een stuk muur, voor de balie, lampen, het vloerpatroon, stoelen, deuren, plinten.

Kleurige glas-in-lood-ramen die er al sinds de jaren dertig waren, zijn gebleven. En dan hangt er nu ook een grote pentekening die de Hilversumse kunstenaar Ad van den Boom heeft gemaakt, waarin tal van historische gebouwen in de stad terugkomen, rond de winkel van Van Gestel.

Over die naam gesproken, even terug in de historie. Volgens Johan van de Steeg is het begonnen met een Brabantse leidekker met de naam Van Gestel, die kwam werken bij de bouw van de St. Vituskerk, in 1892-1893. Later begon zijn zoon Theo een drogisterij aan de Emmastraat, waaraan hij ook de optiek toevoegde. Hij werd opgevolgd door zijn zoon Jaap, die nog leeft. Een familiebedrijf dus. Daarna werd de zaak overgenomen door personeel dat, zo zegt Van de Steeg, nog steeds dat Van Gestel-DNA heeft.

Willibrord Ruigrok

Column

Zendingsdrang

Op weg van het station naar huis blies me een koude, gure wind in het gezicht. Ik trapte dus maar flink door, dan was ik des te sneller thuis. Vóór me fietste een persoon met een capuchon ver over het hoofd, waaronder een wolk rook vandaan kwam. Ik hield even wat afstand, want ik rook niet graag mee. Maar het tempo van mijn voorganger was zo laag dat ik alweer dichterbij kwam. En juist op het moment dat ik hem of haar toch maar ging inhalen, werd een peuk achteloos in de goot gesmeten.

'En wat denk je dat er nu met die peuk gebeurt?' kon ik niet laten te zeggen, terwijl ik de fietser passeerde. Ik keek in het gezicht van een jonge vrouw met lange zwarte krullen – ze keek me niet-begrijpend aan. Niet zo vreemd natuurlijk: uit het niets was een vreemde vrouw naast haar opgedoken, die iets mummelde over een peuk – waar sloeg dit op? Ze deed er het zwijgen toe. Ik was al een wiellengte voorbij haar, maar draaide me nog even om en oreerde verder: 'Peuken zijn ook plastic hoor, en uiteindelijk komt het allemaal in de zee terecht. En in ons lichaam!' Ze keek me niet meer aan en sloeg schielijk rechtsaf.

Ik dacht aan hoe ik zelf vroeger was. Mijn eerste Belinda Menthol met filter, bij het open raam van de badkamer. Of - achter in de auto de rook uitblazend door het raampje – o en wat deed ik met de peuk? Ach ja, die ging ook het raam uit – toch? Sigarettenpeuken van plastic.... Wie had dat ooit gedacht?

Elze Mulder

Samen Lekker Indisch Eten

Na een paar keer heerlijk te hebben gegeten in de Havenstraat, kun je in het nieuwe jaar mee om Indisch te eten in de Langestraat. Op dinsdag 10 januari is het 'Samen uit Eten' bij Warung Adinda, Langestraat 85 B. Het restaurant serveert dan een Indische Buffet met: perkedel ketjapballetjes, ayam/kip tomaat/rode curry, daging/rundvlees rendang, sambal goreng boontjes, sambal goreng ei en bijbehorende gerechten. Je kunt smullen van dit alles, inclusief twee drankjes, voor € 30,00.

Datum dinsdag 10 januari. Inloop vanaf 17.45 uur, start om 18.00 uur Restaurant Warung Adinda, Langestraat 85 B. In het restaurant is alles gelijkvloers en makkelijk toegankelijk. Bushalte op de Schapenkamp, parkeren in De Gooische Brink onder de Kerkbrink. Na afloop kun je met de Stadsauto naar huis als je (uiterlijk een dag van te voren) een ritje boekt, zie colofon.

Aanmelden tot 4 januari bij Ans Slagboom, slaggies@kpnmail.nl of via tel. 035-6856626. Graag vermelden of je vegetarisch wilt eten of allergieën hebt. Mocht je toch verhinderd zijn, meld je dan meteen af bij Ans, uiterlijk tot 7 januari, zodat er nog iemand in jouw plaats kan komen.

'Bocht aan het Gein' - 1907

Museumlezingen in januari Naar de natuur. Mondriaan en de Haagse school

Elke maand verzorgt Henk Roos een 'museumlezing' die ingaat op een actuele tentoonstelling. Op 10 en 11 januari gaat de lezing over Mondriaan en de Haagse school.

Dat Piet Mondriaan (1872 - 1944) wereldberoemd werd met zijn abstracte schilderkunst is bekend. Maar niet iedereen weet dat hij aan het begin van zijn carrière een heel goede landschapsschilder was. Hij werd toen geïnspireerd door de schilders van de Haagse School. In Amersfoort vieren ze Mondriaans 150ste geboortjaar met een boeiend tentoonstellings- en activiteitenprogramma. Je kunt nu in Museum Flehite tot eind januari de tentoonstelling bezoeken en genieten van de schoonheid en kwaliteit van het vroege werk van Mondriaan in combinatie met schilderijen van enkele van de beste landschapsschilders die Nederland rijk is. In de tentoonstelling zijn zo'n 60 landschappen uit privé-collecties, kunsthandel en musea te zien van Piet Mondriaan en schilders zoals Hendrik Willem Mesdag, Anton Mauve, Paul Gabriël en Jan Hendrik Weissenbruch.

De Amersfoorter Mondriaan

Piet Mondriaan werd op 7 maart 1872 aan de Kortegracht in Amersfoort

geboren als zoon van de hoofdonderwijzer, Pieter Cornelis Mondriaan, en zijn vrouw Johanna Christina de Kok. Hij werd gedoopt in de Nederlandse Hervormde Kerk. Omdat zijn moeder vaak ziek was, voerde zijn zus Christien op nog geen achtjarige leeftijd het huishouden. Zijn vader was naast hoofdonderwijzer ook tekenleraar en leerde hem al vroeg tekenen. In april 1880 verhuisde het gezin Mondriaan naar Winterswijk, waar Mondriaans vader hoofd werd van de School voor Christelijk Nationaal Onderwijs.

Datum dinsdag 10 en woensdag 11 januari van 10.30-12.30 uur

Plaats Bibliotheek Hilversum, 's-Gravelandseweg 55

Kaarten € 6,00

Aanmelden online en kaartje kopen via www.senver.nl. Of koop een kaartje in het Senver-winkeltje in de bibliotheek op vrijdagmorgen 10:30 - 12:00 uur.

Vijf vragen over de Stadsauto

Senver beschikt over een eigen vervoersmogelijkheid, de Stadsauto. Niet iedereen weet wat daarvan de bedoeling is, en wie een ritje kan bestellen. Daarom hieronder vijf vragen en antwoorden.

1 Voor wie is de Stadsauto bedoeld?

De Stadsauto is bedoeld voor Senver-leden die in Hilversum wonen. Ritten kunnen niet besteld worden door leden die buiten Hilversum wonen. En ook niet voor bewoners van de Hilversumse Meent, ook al is dat gemeente Hilversum. De reden is dat dit verenigings-vervoer alleen haalbaar is als de afstanden niet te lang zijn.

2 Kun je de Stadsauto alleen gebruiken voor Senver-activiteiten?

Nee hoor, je kunt de Stadsauto gebruiken voor alle bestemmingen binnen Hilversum. Sommige mensen doen eens per week boodschappen met de Stadsauto omdat ze dan meer kunnen meenemen. Anderen gaan ermee naar de kapper of naar de tandarts. Sommigen gebruiken hem tijdelijk, bijvoorbeeld omdat ze tijdelijk niet kunnen autorijden.

Het kantoor waar de reserveringen voor de Stadsauto en de Senverbus binnen komen. Op de foto vrijwilligster Anneke Reijn.

3 Moet je lid zijn van Senver?

Ja, je moet lid zijn van Senver. In de eerste plaats omdat het voor de chauffeurs allemaal vrijwilligerswerk is, en we als vereniging het motto hebben: vóór leden – dóór leden. Maar een tweede reden is ook belangrijk: als we voor iedereen zouden rijden, worden we aangemerkt als taxibedrijf. Met alle gevolgen van dien.

4 Is de Stadsauto kostendekkend voor Senver?

Nee, de Stadsauto is niet kostendekkend. Er zijn veel vaste kosten als verzekeringen, belastingen etc. Daardoor kost de Stadsauto ongeveer 6 euro per rit. Als er meer ritten komen, dan worden de kosten per rit natuurlijk lager. De gebruiker betaalt 3 euro per rit, de rest legt Senver bij uit de verenigingskas. Het schijnt dat de kostprijs van een ritje met de Wmo-taxi wel meer dan 12 euro kost. Dat is ook wel logisch, omdat daar betaalde chauffeurs rijden. Daar legt de gemeente het verschil bij.

5 Waarom biedt Senver dit aan?

Senver wil graag dat senioren mobiel blijven en dat ze de deur uit gaan om anderen te ontmoeten. We stimuleren het gebruik van de Stadsauto om naar Senver-activiteiten te gaan. De Ledenvergadering is er onlangs weer mee akkoord gegaan dat de Stadsauto voorlopig niet kostendekkend is. In ieder geval tot mei 2023, en dan willen de leden opnieuw bekijken of de Stadsauto aan het doel beantwoordt.

Prijsverhoging Stadsauto

Met ingang van 1 januari gaat de prijs van het gebruik van de Stadsauto omhoog, van € 2,50 naar € 3,00 per rit. De prijsverhoging is nodig geworden omdat de kosten van onder andere brandstof gestegen zijn. Gebruikers van de Stadsauto kunnen een 10-rittenkaart kopen voor € 30,00 waar één ritje extra op zit. In de Stadsauto kan met pin betaald worden. Om een rit te bestellen, bel je op ma t/m vrij tussen 9.30-12.00 uur naar 035-2400270. Uiterlijk een dag van te voren.

De Luisterlijn, 24 uur per dag bereikbaar

Iedereen kan bellen naar de Luisterlijn, waar 24 uur per dag vrijwilligers klaar zitten met een anoniem 'luisterend oor'. "We luisteren niet om te helpen, we helpen door te luisteren", leggen José Borkes en Anette van der Lee, coördinatoren van de regio Hilversum uit.

"Luisteren is heel belangrijk. Zeker in deze maand waarin eenzaamheid extra duidelijk wordt. Je hoeft nog niet eens problemen te hebben, maar als je de Kerstreclames ziet waarin grote families het samen gezellig hebben, voel je je ook al sneller alleen. En veel ouderen realiseren zich deze tijd extra hoeveel mensen er om hen heen zijn weggevallen."

Bellen, chatten of mailen

Je kunt bellen naar telefoonnummer **088 - 0767 000** als je je verhaal kwijt wilt.

Mailen of chatten kan ook. Ga dan op internet naar www.deluisterlijn.nl daar vind je de link om te chatten of te mailen.

Vrijwilliger worden bij de Luisterlijn

Er zijn veel mensen nodig om de Luisterlijn dag en nacht bereikbaar te maken. "We zoeken mensen met ruimte in hart, hoofd en agenda", vatten de medewerkers van de Hilversumse vestiging van de Luisterlijn het samen. "Je moet je kunnen open stellen voor verhalen van anderen, en niet zelf bezig zijn met grote levenskwesties die dat luisteren in de weg kunnen staan." Wil je meedoen, dan draai je ongeveer één dienst van vier uur in de week waarvan een keer per maand een nachtdienst. Zo'n nachtdienst vraagt natuurlijk meer van vrijwilligers dan een dagdienst. Toch zijn het

juist de verhalen in de nacht die dit werk speciaal maken. Behalve voor de telefoon, zoekt de Luisterlijn ook vrijwilligers voor de chat. Na een kennismaking krijg je echt een gedegen training en na die tijd is er ook nog een poosje een persoonlijke mentor. Mooi (vrijwilligers-)werk dus, met een gedegen organisatie erachter. Wil je meer weten, kijk dan op www.deluisterlijn.nl waar je ook een formulier voor het vrijwilligerswerk kunt invullen. Als je dan de locatie Hilversum aangeeft, dan nemen de medewerkers uit Hilversum contact met je op.

Lezing over 'nalaten zonder problemen'

Inleider: Carina Stassen, (o.a.) erfrechtsspecialist

Hoe kun je zorgen dat er geen meningsverschillen en gedoe ontstaat over je erfenis, hoe groot of klein deze ook is. Daarover gaat de inleiding die Carina Stassen verzorgt op woensdagmiddag 18 januari. Carina is professioneel executeur en testamentair bewindvoerder en weet dus uit de praktijk waar het mis kan gaan. Goed nalaten betekent dat je de regie in eigen hand houdt, je nalatenschap zorgvuldig regelt en geen zaken aan het toeval overlaat. Dat voorkomt familieled. Bovendien kan het de nabestaanden veel geld besparen als je je erfenis zorgvuldig geregeld hebt.

Datum woensdag

18 januari, 14.00 uur

Plaats St. Anna-gebouw, het verenigingsgebouw áchter de St. Vituskerk

Kosten € 2,50

Aanmelden kan online, zie de link op www.senver.nl, of via het Senver-winkeltje in de bibliotheek op vrijdagmorgen.

FILMTHEATER HILVERSUM

Filmprogramma dinsdag 10 januari Broker

Sang-hyeon en Dong-soo verdienen goed geld aan het stelen van ter vondeling gelegde baby's, om ze vervolgens aan te bieden op de adoptiemarkt. Wanneer moeder So-young terugkomt op de beslissing om haar baby af te staan, ontdekt ze de twee mannen en hun illegale praktijk. Overspoeld door gevoelens van zowel moederliefde als wanhoop, besluit ze mee te helpen bij de zoektocht naar geschikte ouders voor haar kind. Ondertussen zitten de rechercheurs Soo-jin en Lee ze op de hielen...

Datum dinsdag 10 januari, 14.00 uur

Plaats Filmtheater Hilversum,
Herenplein 5

Kosten € 9,75 inclusief vooraf koffie of thee met iets lekkers. Alleen met pin betalen. Je kunt vooraf een kaartje kopen aan de kassa.

Korte wandelingen elke woensdagmiddag

Sinds april 2022 is er elke woensdagmiddag vanaf 14.00 uur een Senverwandeling in de natuur rondom Hilversum. Bij het eerste begin met een paar deelnemers maar steeds meer Senver-leden weten de weg te vinden en daarom gaan we in 2023 door. Onder begeleiding van buurtsportcoach Ron Buisman zoeken we paden en plekken op die je anders niet zo snel zal vinden. De natuur rondom Hilversum blijkt toch vaak veelzijdiger dan verwacht. Voor zoveel mogelijk variatie is er elk kwartaal een andere startplek. Elke wandeling loop je ongeveer 5 kilometer en je bent dan iets langer dan één uur onderweg.

Startpunt t/m maart landgoed Land en Boschzicht/De Serre, Leeuwenlaan 34, 1243 KB 's-Graveland

Tijdstip elke woensdagmiddag
14.00 uur

Aanmelden is niet nodig maar contact kan natuurlijk altijd. Heb je vragen neem dan contact op met Ron Buisman. Telefoon 06-53879255 of rbuisman@teamsportservice.nl

Vrijwilliger worden?

Vind je het leuk om als vrijwilliger deze groep mede te begeleiden meld je dan aan bij Ron Buisman. Voor vrijwillige begeleiders is er de mogelijkheid voor deelname aan een korte opleiding bij de Nederlandse Wandelbond.

Wil je hulp bij gebruik iPad?

Een iPad gekregen of gekocht en daarna in de kast gelegd? Dat is misschien wel jammer maar in februari wordt weer een minicursus georganiseerd, uitsluitend voor beginners. Een mail sturen, foto's maken en opsturen, iets opzoeken op internet, dat zijn de drie onderwerpen die aan bod komen in vier bijeenkomsten.

Afhankelijk van het aantal belangstellenden worden groepjes van vier deelnemers gevormd onder begeleiding van twee vrijwilligers, zodat ieder voldoende aandacht krijgt.

Wil je meer weten?

Bel dan even naar Lily Goudsmits, tel 035-6214414.

Geboren in 1943 - An Lubberts-Palstra 'Kunst is niet weg te denken uit mijn leven'

Door een hal gevuld met kunst, leidt An Lubberts-Palstra me naar haar huiskamer, eveneens vol kunst. Hiermee is de toon gezet en meteen komt een levendig gesprek op gang. An vertelt: ik ben geboren in Hilversum in een leuk katholiek gezin met vijf meisjes en een jongen. Mijn vader was gek op zijn meiden en de band tussen de meisjes was en is heel hecht. Een broer en zus zijn inmiddels overleden.

Mijn ouders leerden elkaar kennen bij BATA, een Tsjechische schoenenfabriek met een Nederlandse vestiging, waar mijn vader directeur was. Toen de oorlog begon, ontsloegen de Tsjechische eigenaars alle Nederlanders om Tsjechen aan werk te helpen. Teruggekeerd naar Hilversum begon mijn vader een sigarenzaak, die in de oorlog heel nuttig bleek: sigaren waren een prima ruilmiddel voor voedsel, net als de pure chocola, die mijn vader verborgen hield. Ik herinner me, dat vader eens door een luik onder de vloer moest duiken, toen er Duitsers aan de

deur kwamen. Van direct na de oorlog herinner ik me alleen nog het meelopen in de bevrijdingsoptocht.

Ik bezocht de middelbare Montessori-school in Hilversum. Mijn droom was om naar de kunstacademie te gaan en schilder te worden, maar mijn moeder wilde meer zekerheid voor me. Ik ging dus werken bij een uitgeverij. Net begonnen, belde een kennis dat er bij de KRO een vacature was. Ik solliciteerde en werd aangenomen. Mijn salaris was veel lager, maar de ontwikkelingskansen in werk en scholing groter. Ik zou me daar bekwamen in journalistiek en scenarioschrijven. Ik reisde de wereld rond om programma's en documentaires te maken en om derdewereld projecten te vinden voor onder meer 'De ver van mijn bed show'. Op mijn vraag: 'Was dat niet gevaarlijk?' vertelt An: Daarom kreeg ik naar sommige bestemmingen een reislustige ex-priester-collega mee als bescherming. Al dat reizen was leuk, maar soms ook moeilijk: zoals eens in Haïti in de tijd van Papa Doc. Dat land ging plotseling op slot en we mochten het hotel niet meer uit. Maar daar was geen eten meer, dus we móesten wel naar een restaurant. Angstig en met flinke tegenzin volgde deze begeleider me toen. Dit was maar één van alle avonturen tijdens die reizen.

Na vijfendertig jaar stopte ik met werken. De commerciële omroepen begonnen het over te nemen van de publieke. Kijkcijfers werden alles bepalend. Er volgden ontslagrondes en iedereen was bang voor zijn hachje. De terreur van de commercie ontstond toen, vergelijkbaar met de

Serie 79-jarigen, gemiddelde leden

De gemiddelde leeftijd van Senver-leden is 79 jaar, ze zijn dus geboren in 1943. Elze Mulder en Joanna Schopman interviewen het komende seizoen een aantal van deze 'gemiddelde' leden. Die helemaal niet zo gemiddeld blijken te zijn natuurlijk.

huidige omroepproblemen. Niemand durfde iets te zeggen, waardoor het steeds erger werd. Later ontstond er, net als nu, een rel.

Ik was al jong getrouwd en in Zuid Frankrijk, waar wij een vakantiehuis hadden, waren wij in de ban geraakt van kunst en cultuur. We bezochten kunstenaars in hun ateliers van Marseille tot Toulouse. Jaren later zochten en vonden we een geschikt oud wijndomein, waar we jaarlijks een vierdaagse 'Arts aux Domaine' organiseerden. Het Domaine werd een plek voor allerlei culturele evenementen: onder andere voor de regionale Nederlandse Club. Inmiddels is het Domaine verkocht en sinds 2020 bezitten we twee appartementen in Baarn: het tweede is in gebruik als galerie. Hier start ik binnenkort met culturele activiteiten zoals in Frankrijk: lezingen, muziek en kunstenaars aan het woord. Ik heb daar ruimte om mensen te ontvangen. Kunst en cultuur zijn niet weg te denken uit mijn leven.

Deze zeer levendige en actieve vrouw heeft haar passies gevonden en kijkt dankbaar terug op al het interessants, dat bijna bij toeval, in haar leven kwam.

Joanna Schopman

Uitjes Senverbus januari 2023

Voor wie zijn ze

De uitstapjes met de Senverbus zijn bedoeld voor mensen van 55 jaar en ouder die er de voorkeur aan geven dit samen met een klein gezelschap te doen of deze uitjes niet meer zelfstandig kunnen doen.

Aanmelden en annuleren

Aanmelden op werkdagen tussen 9.30 -12.00 uur bij het kantoor van de Senverbus:

 035 - 24 00 270

Bij de aanmelding geeft u aan of u een rollator meeneemt en bij Museumbezoek of u beschikt over een Museumkaart of andere kortingskaart. U belt dit nummer ook als u onverhoopt later moet annuleren.

Betalen contant is niet mogelijk. De uitjes betaalt u door middel van pinpas in de bus. Consumpties zijn voor eigen rekening, tenzij anders aangegeven.

Overige informatie

Actuele informatie kunt u ook vinden op www.bibliotheekhilversum.nl onder de kop 'Op stap met de bus'.

Rondrit Lek-Linge

De Lek- en Lingeroute voert door het oer-Hollandse polderlandschap met kerktorens, boerderijen, boomgaarden, knotwilgen, molens en uiterwaarden. Naast de brede en bochtige Lek rijden we ook langs smallere riviertjes zoals de Giessen en de Linge en door historische stadjes vol monumentale panden, zoals Vianen, Ameide en het vestingstadje Nieuwpoort waar we stoppen voor lunch en koffie.

Datum donderdag 5 januari

Ophalen tussen 10.00 en 11.00 uur, thuis ca. 17.30 uur

Kosten € 35,00

Nieuwjaarsconcert Kasteel De Vanenburg in Putten

Wouter Harbers is pianist en zijn missie is om pianomuziek toegankelijk te maken voor een breed publiek. In de entourage van het prachtige kasteel De Vanenburg speelt Wouter de mooiste composities op de Steinway-concertvleugel van het kasteel. Vooraf drinken we koffie in de Oranjerie van het kasteel en na afloop gaan we via een mooie route terug naar huis.

Datum maandag 30 januari

Ophalen tussen 12.00 -13.00 uur, thuis ca. 17.30 uur

Kosten € 25,00. Entree gratis, na afloop is er een collecte voor de musicus

Rivierenrondrit langs Neder-Rijn en Waal

Met deze rondrit hebben we vooral een prachtig uitzicht over de brede rivieren met uitgestrekte uiterwaarden en nieuwe natuur van de Betuwe. Dit gebied mag regelmatig overstroomd, zodat er ruig natuurgebied is ontstaan. Je ziet hier bloemrijke graslanden, wilgenbos en moerassen. Natuurlijk stoppen we onderweg op een mooie plek voor de lunch en de koffie.

Datum dinsdag 31 januari

Ophalen tussen 10.00 en 11.00 uur, thuis ca. 17.30 uur

Kosten € 35,00

Lunchen op de Veluwe en bezoek aan Noord-Veluws museum

We maken een rondrit over de Veluwe en gebruiken daar de lunch. Daarna bezoeken we het Noord-Veluws museum in Nunspeet, vooral een kunstmuseum dat werk toont van kunstenaars uit de regio. Het museum geeft in een tentoonstelling voor het eerst een overzicht van het werk van Frans Huysmans. Hij behoorde tot de kern en voorhoede van het expressionisme van de Bergense School, zijn werk was zelfs toonaangevend voor de nieuwe stijl.

Datum woensdag 1 en 22 februari
Ophalen tussen 10.00 en 11.00 uur, thuis ca. 17.00 uur
Kosten € 35,00, entree museum € 12,50, met museumkaart gratis

Lunchen bij Tante Sjaar in Rotterdam en rondrit

We rijden naar Rotterdam en lunchen bij Tante Sjaar in de wijk Charlois. Tante Sjaar is de extra huiskamer van de bewoners van Charlois. Maar tante Sjaar is ook dol op visite. In haar keuken bereidt zij graag iets lekkers voor de gasten. De sfeer is hartelijk en gezelligheid en lekker eten gaan samen. Na de lunch maken we een mooie rondrit door Rotterdam, we stappen even uit bij de markthallen en drinken na afloop nog koffie bij Hotel New York.

Datum donderdag 2 en 23 februari
Ophalen tussen 10.00 en 11.00 uur, thuis ca. 17.30 uur.
Kosten € 37,50.

Zondagochtendconcert in het Papageno huis in Laren

Masterstudenten van het Conservatorium van Amsterdam treden op in het sfeervolle theater van het Papageno Huis. We worden om 11.00 uur ontvangen met koffie of thee en huisgemaakt lekkers. Het concert duurt ongeveer een uur, daarna staat er een lekkere lunch voor ons klaar, geserveerd door de bewoners van het Papageno Huis, jongeren met autisme. Zij worden daarin begeleid door vrijwilligers.

Datum zondag 5 februari en 19 februari
Ophalen tussen 9.30 en 10.30 uur, thuis ca. 15.00 uur
Kosten € 35,00 incl. lunch, excl. drankje.

Appeltaartconcert Vleuten

Stichting Appeltaartconcerten organiseert concerten door het hele land om meer mensen te laten genieten van klassieke muziek door professionals uit diverse orkesten. Bijvoorbeeld uit het Nederlands Philharmonisch Orkest, het Nederlands Kamer Orkest en het Residentie Orkest. Zij spelen deze dag in het buurtcentrum De Schakel van het Utrechtse Vleuten en na de muziek...is er koffie met appeltaart. De appeltaart

staat symbool voor de warme sfeer van de concerten.

Datum dinsdag 7 februari
Ophalen tussen 12.30 en 13.30 uur, thuis ca. 17.30 uur
Kosten € 20,00. Entree € 4,00 incl. koffie met appeltaart. Concert begint om 14.30 uur

Lunchconcert **Muziekgebouw IJ**

Jeugdige musici en ensembles in verrassende bezettingen spelen op hoog niveau een gevarieerd repertoire. Een prachtige manier om kennis te maken met het Muziekgebouw, groot jong talent en fantastische muziek. Op 9 februari vormen saxofoniste Deborah Witteveen en fagottist Thomas Dulfer een spannende combinatie. Zij spelen onder meer Miserere van Allegri. Hun vrolijke aard en swingende programma werkt aanstekelijk. Met een onvermoeibare drive bestormen deze twee muzikanten het podium en gaan door de hele muziekgeschiedenis. Het programma van de andere twee data is nog onbekend.

Datum Donderdag 9, 16 februari en 2 maart
Ophalen tussen 10.00 en 11.00 uur, thuis ca. 17.30 uur
Kosten € 28,00 incl. entree

Fototentoonstelling Stadsarchief **Amsterdam**

Het Stadsarchief van Amsterdam is gevestigd in De Bazel. We bezoeken de tentoonstelling. Al die Amsterdamse mensen... een selectie van de indrukwekkendste foto's uit de jaren 1935-1975. Van 29 fotografen, waaronder Ed van der Elsken en Eva Besnyö zijn de mooiste beelden van de stad te zien. Ook bezoeken we de schatkamer met de prachtige selectie van oude foto's, tekeningen, kaarten en voorwerpen uit de geschiedenis van Amsterdam.

Datum vrijdag 3 en zaterdag 4 februari
Ophalen tussen 12.30 en 13.30 uur, thuis ca. 18.00 uur
Kosten € 25,00. Entree € 7,50, met museumkaart gratis.

Nieuwe leesclub literatuur

**Vaker een boek lezen, dat kan een goed voorne-
men zijn voor het nieuwe jaar. Een leesclub kan
daarbij helpen. Want dan stel je in de groep een
programma op van boeken die je gaat lezen. Heb
je belangstelling om te horen hoe dat werkt? Kom
dan op dinsdagmorgen 10 januari om 10 uur naar
Bibliotheek Hilversum. Dan wordt er een nieuwe
leesclub opgericht van mensen die samen litera-
tuur/romans gaan lezen.**

Het is de bedoeling om gebruik te maken van de literatuurlijsten en de leeswijzers van de landelijke leesclub-organisatie Senia. Het gebruik van de leeswijzers levert meer diepgang op in de gesprekken. Senia heeft meer dan 30 leesgroepen in Hilversum, maar de meeste daarvan zitten vol en kunnen geen nieuwe mensen opnemen. Vandaar dat het zinvol is om een nieuwe groep op te richten.

Meld je via info@senver.nl aan als je van plan bent om te komen, ook al is dat alleen voor de informatie. Of bel met Ineke van de Rotte, als je vragen hebt, tel. 035-6241880. En kijk alvast eens op www.senia.nl voor meer informatie over de werkwijze in leesclubs.

Senver en duurzaamheid

12 tips waarmee je de meeste energie bespaart

Het tweede gedeelte van de Algemene ledenvergadering van Senver in november werd besteed aan het onderwerp energiebesparing. Erik de Lange, medewerker van Hilverzon besprak met de aanwezigen de tips die de grootste besparingen opleveren. Deze tips staan uitgewerkt op een placemat van Hilverzon. Van die placemat hebben we 12 tips overgenomen.

1 – Verwarm minder kamers in huis

Als je alle tussendeuren sluit en in kamers waar je niet bent de radiator uitzet, bespaar je tot € 250 per jaar. Het plaatsen van deurdrangers helpt om dit consequent te doen.

2 – Douche niet langer dan 5 minuten

Iedere dag 20 minuten douchen kost € 300 p/jaar en 5 minuten kost € 75 p/jaar (per persoon).

3 – Gebruik een radiatorventilator

Met radiatorventilatoren kan de keteltemperatuur omlaag tot 60°C en wordt de woonkamer toch lekker warm. Zie het artikel elders op deze pagina.

4 – Zet de thermostaat een graadje lager

Zet de thermostaat 1°C lager. Doe een warme trui aan en zet de kachel uit één uur voordat je naar bed gaat.

5 – Zet apparaten uit en niet op stand-by

Laat elektrische apparaten niet op stand-by staan, maar zet ze helemaal uit. Tip: gebruik hiervoor een stekkerdoos met schakelaar.

6 – Gebruik de ventilator in plaats van de airco

Een airco verbruikt veel stroom als hij aanstaat. Een ventilator is energiezuiniger en dus milieuvriendelijker dan een airco.

7 – Hang je was aan de lijn, i.p.v. in de droger

Hang je was aan de lijn. Heb je daar weinig ruimte voor, probeer dan de helft van je was op te hangen, dat bespaart toch ook al zo'n € 30,-.

8 – Plaats een douchebespaarkop

Monteer een waterbesparende douche-kop. Dat bespaart tot pp € 40,- per jaar en bij het vervangen van een regendouche wel € 55,- pp per jaar.

9 – Plaats tochtstrips

Plaats tochtstrips in deuren en ramen (en een tochtborstel voor de brievenbus).

10 – Plaats radiatorfolie achter je radiatoren

Plaats radiatorfolie bij radiatoren tegen niet geïsoleerde buitenmuren.

11 – Houd radiatoren vrij

Hang geen gordijnen voor de radiator en zorg dat er (vooral in de winter) geen meubels voor de radiator staan.

12 – Was op maximaal 40 graden

Was niet warmer dan op 40°C. Het is voor hygiëne niet altijd nodig heter te wassen dan 40°C, behalve bijvoorbeeld vaatdoekjes.

Meer over de radiatorventilator

Door onder een radiator een speciale ventilator te plaatsen, bespaar je gas en wordt het sneller warm in je huis. Je hebt dus meer warmte voor minder geld want je bespaart tot 22% op je stookkosten. Natuurlijk verbruikt de ventilator stroom, maar met een vermogen van 0,55 Watt zijn de stroomkosten per ventilator per jaar zeer gering.

Een radiatorventilator is ongeveer 50 cm lang. Je kunt er meerdere plaatsen. Op internet stond dit voorbeeld: "Je hebt een woonkamer van 5 meter breed, 8 meter lang en 3 meter hoog. We raden je dan 4 radiatorventilatoren aan."

Op een test-website komen we een aanbeveling tegen: De SpeedComfort Radiator Ventilator Trio set, dat zijn er drie aan elkaar gekoppeld. Op de website van Gamma staan filmpjes hoe je ze kunt installeren, we zullen daar in de Oppepper op terug komen.

Agenda Januari 2023

Woensdag 4 januari

Nieuwjaarsreceptie 1

Vrijdag 6 januari

Muziekochtend, Schotse en Ierse muziek 5

Maandag 9 januari

De Kern van Dag Hammarskjöld 4

Dinsdag 10 januari

Museumlezing 7
Film, Broker 10
Oprichting leesclub 14
Samen uit eten 7

Woensdag 11 januari

Museumlezing 7

Dinsdag 17 januari

Poëzie, Literaire en Muzikale Matinee 4

Woensdag 18 januari

Lezing: nalaten zonder gedoe 9
Lunch op Groot Kievitsdal 1

Maandag 23 januari

Bijeenkomst over toekomst bibliotheek 5

Wekelijkse & maandelijkse activiteiten

Aqua-fitness

De leukste club van Senver, zeggen sommigen. Er zijn 47 mensen lid van. Flink trainen in het water, en na afloop aan de koffie. Als ze geblesseerd zijn komen ze toch, voor de koffie en het contact. De kerstkoffie was weer een hoogtepunt. Iedereen deed wat, zingen, verhaaltje vertellen, iets lekkers bakken, tafels versieren enz. Denk je: dat wil ik ook wel... Stuur dan een mailtje naar Gré Imbos die deze club coördineert: greimbos@hotmail.com

Onlangs vierde de club haar 7-jarig bestaan.

Maandag

10.30 uur Koffieclub in De Eendracht, Hilversum
13.30 uur Klaverjassen in Wijkcentrum St. Joseph
14.00 uur Bridge in wijkcentrum De Koepel

Dinsdag

10.00 uur Aqua fitness in Zwembad De Lieberg Maar eerst aanmelden bij greimbos@hotmail.com
13.30 uur Schaakclub in Wijkcentrum Lopes Dias
14.00 uur Fotoworkshop in Wijkcentrum Lopes Dias, maandelijks, eerste dinsdag van de maand. Kosten € 5,00
14.00 uur Scrabbleclub in Wijkcentrum Lopes Dias, elke tweede en vierde dinsdag van de maand
14.00 uur Bingo in Wijkcentrum de Koepel in Kerkelanden. Maandelijks. Let op: wegens sluiting van De Koepel begin januari is de Bingo eenmalig op de 2e dinsdag van de maand, dus op **10 januari**. Kosten 5 euro voor 6 rondes

Woensdag

10.30 uur Koffieclub bij Siësta, winkelcentrum Kerkelanden
11.30 uur Stoelyoga in St. Annagebouw. Aanmelden bij Ike Heerschop, tel. 035-6857016
14.00 uur Korte wandeling. Startpunt tot en met maart: landgoed Land en Boschzicht/De Serre, Leeuwenlaan 34, 1243 KB 's Graveland.
14.00 uur Nordic Walking, startpunt wisselend

Vrijdag

10.30 uur Breiclub in Wijkcentrum Lopes Dias